

בשבוע הבא: כינוס מדעי בין-לאומי

תזכורת: בשבוע הבא ייערך הכינוס המדעי הבין-לאומי של האקדמיה ללשון העברית בנושא "העברית החדשה: תמונת מצב" – בימים ג'-ה', כ"ח-ל' באדר א' תשפ"ב, 1-3 במארס 2022. הכינוס יועבר בשידור חי באתר האקדמיה. אתם מוזמנים להצטרף לשידור.

בשלושת ימי הכינוס יציגו עשרות חוקרי לשון מהארץ והעולם מחקרים בהיבטים שונים של העברית החדשה.

אחד ממושבי הכינוס מוקדש לשפת הסימנים הישראלית. המושב נותן פומבי לקשר שהולך ונרקם בין האקדמיה ובין קהילת החירשים וכבדי השמיעה בישראל ששפת הסימנים היא שפתם – במטרה משותפת לממש את החלטת ממשלת ישראל בדבר "הבטחת שימור ופיתוח שפת הסימנים הישראלית". המושב יתורגם לשפת הסימנים.

לתוכנית המלאה של הכינוס ולהרשמה מוקדמת

עוד מהנעשה באקדמיה

* **משרה חדשה באקדמיה** – מתכנת או מתכנתת לפיתוח ולתחזוקה של אתר האקדמיה. התפקיד כולל אחריות מלאה על כל ההיבטים הטכנולוגיים של פעילות האתר.

למודעה ולהגשת מועמדות

* **השתלמויות מקוונות** – נותרו מקומות אחרונים לסדנאות שיערכו בימים הקרובים:

– סדנת פיסוק

– סדנת עריכה

– סדנה להכרת כללי הכתיב המלא

* **סדנת עריכה במתכונת חדשה** – במהלך חודש אדר

ב' תשפ"ב, מארס 2022, אנו מציעים שתי סדנאות עריכה מקוונות ('ב'זום') במתכונת חדשה. מנחת הסדנה: **דקלה אברבנאל**, מנהלת מערכת דברי הכנסת, עורכת לשון ותיקה ומיומנת.

לפרטים ולהרשמה

כגון וגוון

מילת הקישור **כגון** משמשת בלשוננו בהוראת 'כעין', 'לדוגמה', 'למשל'.

כגון הוא צירוף של המילית כ־ ושל גוֹן, צורת הנסמך של **גוון**. מקור המילה 'גוון' בפרסית העתיקה – gaona / gauna – ומובנה 'צבע', 'סוג צבע'. היא משמשת בארמית ללהגיה. בספרות חז"ל, בעברית ובארמית, מצוי בעיקר הצירוף 'כגון'.

אשר לצורת הנפרד 'גוון' – במקורות העברית אין מוצאים מילה זו בניקוד, וכתובה – רק בצורת הרבים – בא בדרך כלל בווי"ו כפולה לציון עיצוריותה: **גוונים** או **גונין**. צורות אלו יכולות להתאים לצורות נפרד שונות, ואכן במילוני ועד הלשון אפשר למצוא כמה ניקודים: גוון, גון ולבסוף **גון**, וזו צורתה התקנית של המילה כיום.

להרחבה בפרסום חדש באתר

מה בין צפרדע לקרפדה?

הצפרדע חיה לצד מקווי מים מתוקים, עורה חלק ולח וצבעו ירקרק בגוונים שונים. לקרפדה עור עבה, גבשושי ויבשושי, והיא יכולה לסבול גם בתי גידול יבשים יותר.

צפרדע – הודות לסיפור יציאת מצרים ידוע לכול כי מקור המילה צַפְרָדַע במקרא. מילים בנות חמישה עיצורים נדירות בעברית ובלשונות שמיות בכלל. בלשונות עתיקות אחרות יש שמות המחקים כנראה את קרקוריה, ואולי זה גם הרקע לשם הארוך בעברית.

קרפדה – בארמית של התלמוד הבבלי נזכר (בנוסח הדפוס) מין חיה: קרפדאי או קורפדאי. זיהויו אינו ידוע. יש שחשבו שהוא יונק, אולי דורבן, בקרבת מה למילה קפוד. ואולם בהשפעת המילה הצרפתית crapaud נתפרש השם בקרב מלומדים ומילונאים בתחילת המאה העשרים במובן המשמש היום: 'קרפדה'.

להרחבה על מקור המילים בפרסום חדש באתר

זאב מגן ו"מלחמת הלשון השנייה"

בפרסום חדש במדור 'שפה שאנשים אוהבים' אנו מביאים לידיעת הציבור את יוזמתו של פרופ' זאב מגן, ראש החוג ללימודי המזרח התיכון והאסלאם באוניברסיטת בר-אילן.

פרופ' מגן החליט להקדיש את זמנו לעורר התלהבות כלפי העברית בקרב בני נוער בארץ. הוא נותן הרצאות אורח (ללא תמורה) בבתי ספר תיכוניים, במכינות, במדרשות ועוד לאורכה ולרוחבה של המדינה. בהרצאותיו הוא מעודד את שומעיו בדרכים מלהיבות ומשעשעות להעדיף את העברית על פני הלועזית. ההולכת ומשתלטת על המרחב הציבורי הישראלי.

לדבריו: "לפני מאה שנה, בזמן 'מלחמת הלשון' המקורית, זלזלו באפשרות שנצליח לבכר את העברית על 'שפת המדע' (הגרמנית), ובכל זאת ניצחנו. גם היום ננצח: אפשר וחובה להפוך את המגמה על פיה. הגיע הזמן לצאת למלחמת הלשון השנייה, בחיל ועוז!"

עוד על היוזמה ומידע על ההרצאות של פרופ' מגן

חדש בחנות הספרים – דקדוק המנדאית הקדומה

הלשון המנדאית, שפתם המדוברת והכתובה של המנדאים, נושאת על גבה היסטוריה ארוכה ומפותלת. המנדאים הם קבוצה אתנית-דתית בעלת דת ולשון ייחודיים שהתגבשה באמצע האלף הראשון לספירה הנוצרית במסופוטמיה ושרידיה בימינו מפוזרים בדרום עיראק, במערב איראן ובתפוצות. המנדאית נמנית עם הענף המזרחי של הארמית המאוחרת.

חיבורו של ד"ר אוהד אבודרהם מתאר את הלשון המנדאית הקדומה על סמך קורפוס נרחב של מקורות אפיגרפיים – קערות השבעה עשויות חרס וקמעות מגיים חרותים על מתכת – שנכתבו בין המאה החמישית למאה השביעית לסה"נ באזורים נרחבים של מסופוטמיה. קערות השבעה והקמעות יוצרו בעבור לקוחות פרטיים שביקשו להבטיח את שלומם ואת שלום בני ביתם מפני שדים, רוחות, מזיקים וליליות, ולעיתים אף לקרע לאויב קרוב או רחוק. הקערות הוטמנו במקומות חשובים בבית הלקוח ובבתי קברות, ואילו הקמעות נישאו על הגוף עד למימוש תכליתם.

לפרטים ולרכישה במחיר היכרות

שאלה בעברית

תמיכה באקדמיה

אם נתקלתם בבעיות תצוגה: [לחצו כאן](#) לצפייה בדפדפן

להתראות באיגרת הבאה!

להסרה מרשימת התפוצה לחצו כאן | ניהול הרשמות | תמיכה באקדמיה | [Subscribe to English Newsletter](#)
האקדמיה ללשון העברית, קריית האוניברסיטה, גבעת רם, ת"ד 90004, ירושלים 9190401